

*Рогатюк Ігор Володимирович,*  
старший викладач відділу підготовки  
прокурорів з процесуального керівництва  
та криміналістичного забезпечення  
досудового розслідування Національної  
академії прокуратури України, доктор  
юридичних наук, доцент, старший науковий  
співробітник

## **КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ ПЕРЕМАГАЄ СВОЇХ ОПОНЕНТІВ**

В чергове відбувається V Міжнародна науково-практична конференція «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі». Складається враження, що лише організаторам: Міністерству внутрішніх справ України, Національній академії внутрішніх справ, Консультативній місії ЄС в Україні, Національній академії правових наук України та ГС «Центр запобігання та протидії корупції» не байдуже щодо проблеми існування корупції та боротьби з нею в нашій державі.

Минув рік від останньої конференції де розглядалися актуальні питання протидії з таким соціальним злом яким є корупція. Учасники наголошували на різних проблематичних моментах діяльності по знешкодженню вказаного явища; применшення його впливу на соціальні відносини; державний чиновницький апарат та судову систему тощо.

І що ж ми маємо на сьогодні у даній царині? А маємо ми з вами приблизно таке:

Національним антикорупційним бюро у поточному році направлено до суду **16** кримінальних проваджень<sup>1</sup>.

Вищий антикорупційний суд оголосив вироки також у **16 справах. Проте серед них поки що немає вироків щодо корупції на найвищому рівні**<sup>2</sup>.

Перший спеціалізований антикорупційний орган – **Національне антикорупційне бюро України**, яке фактично почало працювати, було створено у квітні 2015 року. Спочатку на його утримання було виділено 68,4 млн грн. Наступного року витрати зросли на 597 % (!) до 476,7 млн грн, оскільки штат НАБУ збільшився після проведених конкурсів на посади. У 2017 році на утримання НАБУ з бюджету було виділено 625,5 млн грн (+31,2 %), а через рік ще на 27 % більше – 793,8 млн грн. У 2019 році витрати на НАБУ скоротились на 1 % і сягали 785,6 млн грн. У першому кварталі 2020 року на утримання НАБУ виділено 238,9 млн грн.

---

<sup>1</sup> URL: <https://www.gp.gov.ua>.

<sup>2</sup> URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/pershyy-rik-roboty-antykorsud-zrada-chy-peremoha-/30822651.html>.

**Національне агентство з питань запобігання корупції** було створено на місяць раніше НАБУ, але функціонувати воно почало в середині серпня 2016 року. Тоді на утримання НАЗК було виділено 232,1 млн грн. У 2017 році витрати на НАЗК зросли на 136,5 % і сягнули 549 млн грн. Наступного року на НАЗК з бюджету виділили ще на 235 % більше коштів – 677,5 млн грн, але наступного року урізали фінансування на 16 % до 566,7 млн грн. У першому кварталі 2020 року на НАЗК держава витратила 116 млн грн. Відзначимо, що частина грошей з цих коштів була передбачена на фінансування статутної діяльності політичних партій – 70,8 млн грн.

**Спеціалізована антикорупційна прокуратура** є підрозділом Офісу генпрокурора, який займається процесуальним керівництвом у корупційних злочинах. САП була створена у квітні 2016 року і тоді на її утримання було виділено 46 млн грн.

У 2017 році, коли структура вже почала нормально працювати, витрати на САП збільшилися на 40% до 64,6 млн грн. Наступного року фінансування збільшилося на 21% до 78,2 млн грн, а в 2019 році – до 79,3 млн грн. Протягом січня-березня на САП держава витратила 18,4 млн грн.

**Агентство з розшуку та менеджменту активів**, одержаних від корупційних та інших злочинів (АРМА) було створено в лютому 2016 року, але працювати почало пізніше. АРМА запустилося в жовтні 2017 року, отримавши фінансування у сумі 28,8 млн грн. Наступного року фінансування збільшилося на 225 % до 93,9 млн грн, у 2019 році – до 164,6 млн грн. У першому кварталі 2020 року держава виділила на утримання АРМА 30,7 млн грн.

**Вищий антикорупційний суд України (ВАКС)** був найбільш довгоочікуваним спеціалізованим органом правосуддя, оскільки НАБУ та САП стверджували, що результати їхньої роботи будуть очевидні тільки після того, як почне працювати спеціалізоване судочинство, яке сконцентрується на розгляді виключно їхніх справ. ВАКС був створений у червні 2018 року, але почав працювати 5 вересня 2019 року. На утримання ВАКС було виділено 247,2 млн грн, а протягом січня-березня 2020 року – 60,3 млн грн<sup>1</sup>.

На нашу думку робота такого роду спеціалізованих органів повинна виправдувати себе як мінімум належним захистом прав громадян і як максимум фінансовим захистом інтересів держави. І якщо перше, у цих органів виходить принаймні декларативно, то з другим наявні очевидні проблеми, ураховуючи «не маленькі» затрати на їх утримання.

Але і цим, критичний порядок денний нашого питання не вичерпується. Оскільки поряд із не досить «суттєвими» досягненнями

---

<sup>1</sup> URL: <https://www.slovovidilo.ua/2020/05/01/infografika/finansy/skilky-koshtiv-vytratyla-ukrayina-utrymannya-antykorpucijnyx-orhaniv>.

та результатами у роботі також маємо і репутаційні втрати у протидії з корупцією. Цей монстр влучив і у самого очільника НАБУ<sup>1</sup>. Котрий на сайті Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення обліковується як особа, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, тобто корупціонером<sup>2</sup>.

Безумовно, у контексті тематики не можна не зазначити і відоме усім суперечливе рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України справа від 27 жовт. 2020 р. № 13-р/2020<sup>3</sup>, що сколихнуло суспільство.

**Висновок:** За рік, що минув стан боротьби з корупцією в Україні на жаль погіршився. І вирівнювати його, на нашу думку, потрібно заходами законодавчого характеру і як найоперативнішими. Оскільки втратимо час, втратимо дещо більше...

#### *Список використаних джерел*

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за жовтень 2020 року. URL: [https://www.gp.gov.ua/ua/stat\\_n\\_st?dir\\_id=113897&libid=100820&c=edit&c=fo#](https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=113897&libid=100820&c=edit&c=fo#).

2. Євген Солонина. Перший рік роботи Антикорсуду: «зрада» чи «перемога». URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/pershyy-rik-roboty-antykorusdu-zrada-chy-peremoha-/30822651.html>.

3. Скільки коштів витратила Україна на утримання антикорупційних органів? URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/05/01/infografika/finansy/skilky-koshtiv-vytratyly-ukrayina-utrymannya-antykorupcijnyx-orhaniv>.

4. Директор Антикорупційного бюро Ситник опинився в реєстрі корупціонерів URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/12/19/7235324>.

5. URL: <https://corruptinfo.nazk.gov.ua/>.

6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України справа від 27 жовт. 2020 р. № 13-р/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-20#Text/>.

---

<sup>1</sup> Директор Антикорупційного бюро Ситник опинився в реєстрі корупціонерів. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/12/19/7235324/>.

<sup>2</sup> URL: <https://corruptinfo.nazk.gov.ua/>.

<sup>3</sup> URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-20#Text>.